

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเผยแพร่พุทธธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

การวิจัยเรื่อง การเผยแพร่พุทธธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ กรณีศึกษา: รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ และผู้ที่เกี่ยวข้องถึงมุมมองด้านความกตัญญูทศเวทีต่อบิณฑาของนายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อแล้วนำมาวิเคราะห์พรรณนา

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ

๔.๑.๑ ผลการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์เชิงลึกของนายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ^๑ แกรับเชิญรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ อายุ ๔๐ ปี ดูเหมือนเป็นคนไม่สมประกอบเพราะเป็นคนที่มีความผิดปกติบางอย่างทางสมอง ครอบครัวอภิรักษ์เป็นชาวจีนแคะ บรรพบุรุษอพยพมาจากประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งมีฐานะยากจน เป็นบุตรของนายสายแก้ว (เสียชีวิต) และนางเชียว่วย แซ่ฮ้อ ใช้ชีวิตอยู่ด้วยการรับจ้างและเก็บเศษผักจากตลาดคลองเตยเพื่อนำมาปรุงเป็นอาหารเลี้ยงชีพไปวันๆ อาศัยอยู่ที่ชุมชนสลัมคลองเตย กรุงเทพมหานคร หลังจากที่พ่อได้เสียชีวิตลง และทางราชการได้จัดสรรที่อยู่บนแฟลตชั้นที่ ๗ โดยอาศัยอยู่กับแม่ และพี่สาว อภิรักษ์ทำงานเลี้ยงชีพด้วยการเก็บขยะขายเพื่อเลี้ยงดูแม่ที่ชราภาพ ซึ่งบรรพบุรุษได้เคยสั่งสอนว่า “ขยันอย่างเดียวไม่พอ ต้องขี้เหนียวด้วย ต้องเก็บออมด้วยแล้วจะร่ำรวย”

จากข้อมูลนี้จึงสรุปได้ว่านายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ อภิรักษ์เป็นชาวจีนแคะบรรพบุรุษอพยพมาจากประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งมีฐานะยากจนทำงานเลี้ยงชีพด้วยการเก็บขยะขายเพื่อเลี้ยงดูแม่ที่ชราภาพเป็นคนจนที่ไม่หมีเงินน้อยไม่ค่อยวาสนา

ส่วนที่ ๒ การแสดงความกตัญญูทศเวทีต่อบิณฑาด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูด้วยปัจจัยสี่ อภิรักษ์ยึดอาชีพเก็บขยะขาย เงินทุกบาททุกสตางค์ที่เขาได้มาจากการขายขยะทุกวันเมื่อแบ่งเข้าธนาคารแล้วที่เหลือเขาให้แม่เก็บไว้ทั้งหมดแล้วนำเงินวันละ ๒๐ บาทไปฝากธนาคารทำเช่นนี้มาตลอดเป็นเวลาเกือบ ๒๐ ปีเพื่อสะสมเงินเป็นค่าผ่าตัดหัวใจให้แม่ผู้เป็นที่รักซึ่งป่วยเป็นโรคหัวใจรั่วตอนนี้เส้นหัวใจแล้วแต่ก็ต้องเปลี่ยนอยู่เป็นระยะอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ จะมีผู้คนที่ให้ความเอ็นดูโดยเรียกให้ ขวด

^๑ สัมภาษณ์ นายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ, แกรับเชิญรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

พลาสติก กล่องกระดาษ แม้แต่อาหารก็มีแม่ค้าผู้มีน้ำใจนำอาหารบ้าง ขนมบ้างหยิบยื่นมาให้อยู่เป็นประจำโดยอาหารที่ได้มาก็จะนำไปให้แม่ กิจวัตรประจำวันอีกอย่างของอภีรักษ์ ที่แสดงออกถึงความกตัญญู นั่นก็คือการซื้อข้าวกลางวันมาให้แม่ที่บ้านก่อนออกไปทำงานอีกครั้งหนึ่ง ตอนแม่ไม่สบายก็ไปซื้อยาให้แม่ตอนไม่สบาย เช่น ยาแก้หวัด แก้ปวดหัว เวลาแม่ปวดเมื่อยก็นวดขาให้แม่ เมื่อครั้งที่แม่นอนโรงพยาบาลก็ไปเฝ้าอยู่คอยดูแลไม่เคยห่าง

จากข้อมูลนี้จึงสรุปได้ว่านายอภีรักษ์ แซ่ฮ้อเป็นคนกตัญญูทวดเวทีต่อมารดาบิดาด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูด้วยปัจจัยสี่ และเป็นคนที่มีระเบียบวินัยในการออมเงินถึงแม้ว่าจะเป็นจำนวนน้อยแต่ถ้าสะสมนานเข้าก็จะเพิ่มมากขึ้นเพียงหวังว่าจะนำเงินที่ได้ไปรักษาแม่ให้หายเจ็บป่วย

ส่วนที่ ๓ การแสดงความกตัญญูทวดเวทีด้วยการยอมสละชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตมารดาจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่านายอภีรักษ์ แซ่ฮ้อ มีความปรารถนาให้มีแม่ไม่เจ็บปวดจากอาการป่วย เมื่อถามว่าหากแม่ผ่าตัดและต้องใช้เลือดจำนวนมากยินดีจะบริจาคให้แม่ไหม อภีรักษ์บอกว่าไม่เคยบริจาคเลือดเพราะว่าเลือดเราไม่ดี ถ้าเลือดเราดีก็นิยมน้อมบริจาคให้แม่

ส่วนที่ ๔ การแสดงความกตัญญูทวดเวทีต่อมารดาบิดาด้วยการให้ตั้งมั่นในธรรม อภีรักษ์ แซ่ฮ้อ เป็นคนมีความกตัญญูต่อมารดาของเขายังยิ่ง เขาตัดสินใจทดแทนบุญคุณของบุพการีในฐานะลูกผู้ชายไทยคนหนึ่ง ด้วยการหันหน้าเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ บวชเพื่อแม่เพื่อครอบครัวเพราะอยากอยากเอาบุญให้แม่ อยากให้แม่ได้บุญ แม่จะได้เกาะชายผ้าเหลืองขึ้นสวรรค์ ตอนบวชอุทิศบุญให้ผู้ล่วงลับ ญาติ ให้บรรพบุรุษ อยากให้แม่ทำบุญรักษาศีล ๘ อยากให้แม่ถวายภัตตาหารแก่พระภิกษุสงฆ์

สรุปได้ว่าอภีรักษ์ แซ่ฮ้อ เป็นคนจนผู้ยิ่งใหญ่...ไม่ท้อชีวิต ทุกลมหายใจเข้าออกของอภีรักษ์คือการทำทุกอย่างเพื่อตอบแทนพระคุณของแม่ผู้ให้กำเนิด ซึ่งความเข้าใจเรื่องความกตัญญูของอภีรักษ์ คือจะทำอะไรก็ตามทำให้แม่ดีใจ และเอาเงินให้แม่ ทำให้เขาได้รับรางวัลลูกทวดเวทีอย่างสูงต่อแม่ประเภทประชาชนทั่วไป จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย โดยเข้ารับประทานโล่เกียรตินาคูณจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ ในวันแม่แห่งชาติประจำปี ๒๕๕๓ และรางวัลบุคคลพลีการตัวอย่าง วันคนพิการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๑.๒ ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับนายอภีรักษ์ แซ่ฮ้อ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน ๓ รูป/คนได้แก่ ๑) พระครูพิศาลศาสนธรรม เจ้าอาวาสวัดคลองภูมิ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ๒) พระใหม่ อุทัย พระพี่เลี้ยงโครงการบวชพระ ๑๐๐,๐๐๐ รูป ศูนย์วัดคลองภูมิ และ๓) นางอุสาคี เรืองเนตร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลูกจิต เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๒ มุมมองด้านความกตัญญูทวดเวทีต่อบิดามารดาของนายอภีรักษ์ แซ่ฮ้อ มีข้อคำถามที่สัมภาษณ์ คือ

๑) ท่านทราบว่านายอภีรักษ์ แซ่ฮ้อ ปรนนิบัติเลี้ยงดูแม่ด้วยปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต อย่างไรบ้าง

- ๒) ท่านคิดว่านายอริรักษ์ แซ่อ้อ เป็นผู้ที่มีพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง
- ๓) ท่านคิดว่านายอริรักษ์ แซ่อ้อ มีลักษณะในส่วนที่ดีในด้านใดบ้าง ที่ควรเป็นตัวอย่างแก่สังคม
- ๔) จากการที่นายอริรักษ์ แซ่อ้อ ซึ่งมีอาชีพเก็บของเก่าขาย ท่านมีข้อคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับอาชีพนี้
- ๕) การเก็บออมเงินฝากธนาคารด้วยเงินวันละ ๒๐ บาท ของนายอริรักษ์ แซ่อ้อ ท่านมีข้อคิดเห็นอย่างไรบ้าง

๖) การที่นายอริรักษ์ แซ่อ้อ ได้บวชเป็นสามเณรท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง

๔.๑.๒.๑ การปรนนิบัติเลี้ยงดูแม่ด้วยปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต

พบว่านายอริรักษ์ แซ่อ้อ มีอาชีพเก็บของเก่านำไปนำเงินที่ได้ไปซื้ออาหารเลี้ยงดูมารดาที่ชราภาพ เมื่อครั้งที่แม่ไม่สบายนายอริรักษ์ แซ่อ้อ ก็จะคอยปรนนิบัติดูแลอยู่อย่างไม่ห่าง โดยเงินที่เหลือจากค่าใช้จ่ายจะนำไปฝากเงินธนาคารวันละ ๒๐ บาท เป็นเวลามากกว่า ๑๖ ปีเพื่อสะสมเงินเอาไปช่วยเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคประจำตัวของแม่

พระครูพิศาลศาสนธรรม ให้สัมภาษณ์ว่า “มีชาวบ้านช่วยอนุเคราะห์ให้บ้างแล้วก็เก็บสะสมนำไปขายเมื่อได้เงินก็นำไปฝากธนาคารวันละ ๒๐ บาทเพื่อไปดูแลรักษาแม่”^๒

พระใหม่ อุทัย ให้สัมภาษณ์ว่า “ปรารถนาที่จะช่วยแม่ที่เป็นโรคหัวใจที่จะต้องนำเงินไปผ่าตัดหัวใจแม่ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่มหาศาลตลอดเวลาที่เขาเก็บเงินมาวันละ ๒๐ บาทในระยะเวลา ๑๖ ปี”^๓

นางอุสาคี เรืองเนตร์ สัมภาษณ์ว่า “เริ่มหาเงินคือเก็บของเก่ามาขอกระดาดหาทางโรงเรียนไปขายมาเลี้ยงแม่ซื้อข้าวให้กับแม่กิน ดูแลอาบน้ำอาบทำเมื่อครั้งที่แม่เขาไม่สบายอริรักษ์ดูแลตลอดไม่ได้ทิ้งเลย แม่เขาเป็นหลายโรค เขาอยู่ด้วยกันเข็นรถเก็บของด้วยกันดูแลกันส่วนมากอริรักษ์จะดูแลแม่มากกว่าแม่ดูแลอริรักษ์”^๔

๔.๑.๒.๒ การเป็นผู้มีพุทธธรรม

พบว่านายอริรักษ์ แซ่อ้อ เป็นผู้ที่มีพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาด้านความกตัญญูกตเวที

พระครูพิศาลศาสนธรรม ให้สัมภาษณ์ว่า “เท่าที่เห็นเขาเป็นคนขยัน ความอดทนดี มีความกตัญญูรู้คุณ”^๕

พระใหม่ อุทัย ให้สัมภาษณ์ว่า “เขามีความกตัญญูมีความรักแม่ ปรารถนาที่จะช่วยแม่ที่เป็นโรคหัวใจที่จะต้องนำเงินไปผ่าตัดหัวใจแม่”^๖

^๒ สัมภาษณ์ พระครูพิศาลศาสนธรรม, เจ้าอาวาสวัดคลองภูมิ, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^๓ สัมภาษณ์ พระใหม่ อุทัย, พระพี่เลี้ยงสามเณรอริรักษ์, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^๔ สัมภาษณ์ นางอุสาคี เรืองเนตร์, ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลุกจิต, ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^๕ สัมภาษณ์ พระครูพิศาลศาสนธรรม, เจ้าอาวาสวัดคลองภูมิ, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^๖ สัมภาษณ์ พระใหม่ อุทัย, พระพี่เลี้ยงสามเณรอริรักษ์, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

นางอุสาคี เรื่องเนตร์ ให้สัมภาษณ์ว่า “เป็นลูกที่ดีตอบแทนคุณแม่ทั้งๆ ที่ตัวเขาไม่ค่อยดี เขากตัญญูทวดเวทิต่อพ่อแม่ไม่เคยรังเกียจเลยให้พ่อแม่กิน เลี้ยงดูอย่างดี ดีกับตัวเขาที่มีความเมตตาต่อผู้มีพระคุณ”^๗

๔.๑.๒.๓ ส่วนที่ดีที่ควรเป็นตัวอย่างแก่สังคม

พบว่านายอภิรักษ์ แซ่อ้อ มีความเป็นลูกที่ดีซึ่งหาได้ยากในสังคม มีความกตัญญู สู้ชีวิต ประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงชีพชอบ รู้จักความพอประมาณแก่ตน เป็นคนมีสัจจะ มีความพยายาม

พระครูพิศาลศาสนธรรม ให้สัมภาษณ์ว่า “ต่างประเทศที่ดูรายการตีสืบก็ยังมีจดหมายส่งมาแสดงความชื่นชมให้กำลังใจ”^๘

พระใหม่ อุทัย ให้สัมภาษณ์ว่า “สามเณรอภิรักษ์จะรักษาศีลอย่างเคร่งครัด จะไม่มีการพูดเล่น ไม่มีการโกหก พูดแต่ความจริง ไม่เคยลักขโมย ไม่เล่น พูดคำไหนคำนั้นที่เห็นได้ชัดคือให้เท่าไรเอาเท่านั้น ไม่เอาเกินจากนั้น”^๙

นางอุสาคี เรื่องเนตร์ ให้สัมภาษณ์ว่า “สู้ชีวิตด้วยตัวเอง เขามีสัมมาอาชีพเลี้ยงชีพชอบ มีอาชีพชอบเขาไม่เคยขอลานี่เป็นส่วนที่ดี เป็นคนที่มีความพยายามสูง”^{๑๐}

๔.๑.๒.๔ อาชีพเก็บของเก่าขาย

พบว่าอาชีพเก็บของเก่าขายของนายอภิรักษ์ แซ่อ้อ เป็นอาชีพที่สุจริต ไม่เบียดเบียนใคร เห็นคุณค่าของสิ่งที่เหลือใช้ ไม่ถึงขั้นที่จะเป็นการขอลาน

พระครูพิศาลศาสนธรรม ให้สัมภาษณ์ว่า “ทางเลือกของคนมีไม่มากเท่าไรดีกว่าไปแบมือขอลานชาวบ้าน มันก็ไม่สมควร แต่เขายังมีความคิดที่จะหาของเก่าขายและมีรายได้ทุกวัน ไม่ต้องแบมือขอเงินชาวบ้าน การเก็บของขายก็ยังเป็นอาชีพอื่นๆ ได้”^{๑๑}

พระใหม่ อุทัย ให้สัมภาษณ์ว่า “เขาเอาของเฉพาะที่คนทิ้ง เช่นรถเข็นผ่านบ้านไหนเขาจะถามเจ้าของก่อนว่าอันนี้เอาไหม แต่ถ้าของสิ่งไหนที่เจ้าของบ้านเก็บไว้เขาก็จะไม่เอามาขายเข้ามาใกล้เลย”^{๑๒}

นางอุสาคี เรื่องเนตร์ ให้สัมภาษณ์ว่า “มันเป็นอาชีพหนึ่งที่ไม่เบียดเบียนใคร คือของที่เราไม่ได้ใช้แล้วเรามองเห็นคุณค่าของมัน เขาสามารถแปลงเป็นอาชีพได้โดยไม่ต้องไปเบียดเบียนใครใครไม่ให้เขาก็ไม่เอา”^{๑๓}

^๗ สัมภาษณ์ นางอุสาคี เรื่องเนตร์, ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลุกจิต, ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^๘ สัมภาษณ์ พระครูพิศาลศาสนธรรม, เจ้าอาวาสวัดคลองภูมิ, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^๙ สัมภาษณ์ พระใหม่ อุทัย, พระพี่เลี้ยงสามเณรอภิรักษ์, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นางอุสาคี เรื่องเนตร์, ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลุกจิต, ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระครูพิศาลศาสนธรรม, เจ้าอาวาสวัดคลองภูมิ, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระใหม่ อุทัย, พระพี่เลี้ยงสามเณรอภิรักษ์, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๓} สัมภาษณ์ นางอุสาคี เรื่องเนตร์, ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลุกจิต, ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘.

๔.๑.๒.๕ การเก็บออมเงินฝากธนาคารด้วยเงินวันละ ๒๐ บาท

พบว่านายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ ทำตามครูสอนตั้งแต่สมัยที่ยังเรียนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนปลุกจิต มีครูสุพร ชูธงชัย เป็นผู้แนะนำให้เก็บออมเมื่อครบเดือนคุณครูก็พาไปฝากธนาคารและกระทำมาจนถึงปัจจุบันขณะเป็นสามเณร

พระครูพิศาลศาสนธรรม ให้สัมภาษณ์ว่า “จริงๆ แล้วเขาทำตามครูสอนมีครูแนะนำให้ ตั้งแต่ตอนที่เขายังเรียนอยู่ปรากฏว่าเขาก็ปฏิบัติตามที่ครูเขาสอนให้รู้จักหมั่นออมเก็บออมทำให้เขารู้จักเก็บออมมาจนถึงปัจจุบัน”^{๑๔}

พระใหม่ อุทัย ให้สัมภาษณ์ว่า “มันหาได้ยากอ้อมแล้วไม่ได้เบิกมันหายากนะจนปัจจุบันนี้ก็ยังไม่ได้เบิก”^{๑๕}

นางอุส่าห์ เรืองเนตร์ ให้สัมภาษณ์ว่า “สิ่งแรกที่เขาไปฝากธนาคารเพราะว่าคุณครูสุพร บอกให้เขาไปฝากก็เลยเป็นความเคยชินก็เลยเป็นการว่าเป็นการเก็บสะสมเงินของเขาที่ละเล็กละน้อย พอมารู้ภายหลังว่าเขามีเงินเก็บเยอะด้วยการเก็บเงินเพียงวันละ ๒๐ บาทโดยไม่เคยถอนเงินฝาก”^{๑๖}

๔.๑.๒.๖ การได้บวชเป็นสามเณร

พบว่า การได้บวชเป็นสามเณรของนายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ เป็นเจตนาที่ดี มีความศรัทธา ในพระพุทธศาสนามีความเชื่อเรื่องบุญเพราะการได้บวชจะทำให้แม่ได้บุญ

พระครูพิศาลศาสนธรรม ให้สัมภาษณ์ว่า “มีเจตนาที่ดีเป็นเรื่องของศรัทธาความเชื่อ อยากบวชให้แม่ หายากนะที่บวชแล้วจะศึกษาเล่าเรียน แต่สามเณรอภิรักษ์ก็เรียนนะแต่ว่าด้วยปัญหา การเขียนข้อความยาวๆ ไม่ได้ การฟังการสอนก็ได้บ้างนิดหน่อยเลยมีปัญหาในการสอบตอบปัญหา พุทธธรรม”^{๑๗}

พระใหม่ อุทัย ให้สัมภาษณ์ว่า “มาตอนแรกเราไม่รับมาครั้งที่ ๒ เมื่อรู้ว่าอยากบวชให้แม่คือคนดีๆ บางคนเขาก็ไม่คิดที่จะบวชให้แม่นะอันนี้ที่เรามองว่าคนนี้ดี แต่คนที่ดีๆ ยังไม่กล้ามาสมัครเลย เขามีความคิดที่ด้นน้อยนิดแต่คิดจะบวชให้แม่อันนี้เราถึงยอมเขาได้”^{๑๘}

นางอุส่าห์ เรืองเนตร์ ให้สัมภาษณ์ว่า “เขาบวชทดแทนคุณพ่อแม่ จิตของเขาจะได้นิ่ง ปล่อยาวได้ เขาอยู่ทางโลกมามากแล้วเขาถูกเอารัดเอาเปรียบเขาเข้าหาทางธรรมครูดิดว่าเป็นผลดีกับตัวเขาและครอบครัวในวันภายภาคหน้า”^{๑๙}

^{๑๔} สัมภาษณ์ พระครูพิศาลศาสนธรรม, เจ้าอาวาสวัดคลองภูมิ, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๕} สัมภาษณ์ พระใหม่ อุทัย, พระพี่เลี้ยงสามเณรอภิรักษ์, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นางอุส่าห์ เรืองเนตร์, ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลุกจิต, ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระครูพิศาลศาสนธรรม, เจ้าอาวาสวัดคลองภูมิ, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘..

^{๑๘} สัมภาษณ์ พระใหม่ อุทัย, พระพี่เลี้ยงสามเณรอภิรักษ์, ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๙} สัมภาษณ์ นางอุส่าห์ เรืองเนตร์, ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลุกจิต, ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘.

สรุปได้ว่านายอริรักษ์ แซ่ฮ้อ อริรักษ์เป็นชาวจีนแคะ บรรพบุรุษอพยพมาจากประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งมีฐานะยากจน ทำงานเลี้ยงชีพด้วยการเก็บขยะขายเพื่อเลี้ยงดูแม่ที่ชราภาพ เป็นคนจนที่ไม่หมีเงินน้อยไม่ค่อยวาสนา เป็นคนกตัญญูกตเวทิต่อมารดาบิดาด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูด้วยปัจจัยสี่ และเป็นคนที่มีระเบียบวินัยในการออมเงินถึงแม้ว่าจะเป็นจำนวนน้อย เพียงหวังว่าจะนำเงินที่ได้ไปรักษาแม่ให้หายจากอาการเจ็บป่วย นับได้ว่าอริรักษ์ แซ่ฮ้อ เป็นคนจนผู้ยิ่งใหญ่...ไม่ท้อชีวิต ทำให้เขาได้รับรางวัลลูกกตเวทิต่างอย่างสูงต่อแม่ประเภทประชาชนทั่วไป จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย โดยเข้ารับประทานโล่เกียรตินิยมจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ในวันแม่แห่งชาติประจำปี ๒๕๕๓ และรางวัลบุคคลพิการตัวอย่าง วันคนพิการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ตัดสินใจทดแทนบุญคุณของบุพการีในฐานะลูกผู้ชายไทยคนหนึ่ง ด้วยการหันหน้าเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์จนถึงปัจจุบันเพราะอยากเอาบุญให้แม่

จากมุมมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องนายอริรักษ์ แซ่ฮ้อ นำเงินที่ได้ไปซื้ออาหารเลี้ยงดูมารดาที่ชราภาพ เมื่อครั้งที่แม่ไม่สบายนายอริรักษ์ แซ่ฮ้อ ก็จะคอยปรนนิบัติดูแลอยู่อย่างไม่ห่าง โดยเงินที่เหลือจากค่าใช้จ่ายจะนำไปฝากเงินธนาคารวันละ ๒๐ บาท เป็นเวลามากกว่า ๑๖ ปีเพื่อสะสมเงินเอาไปช่วยเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคประจำตัวของแม่ เป็นผู้มีพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาด้วยความกตัญญูกตเวทิต เป็นลูกที่ดีซึ่งหาได้ยากในสังคม มีความกตัญญู สู้ชีวิต ไม่เป็นการขอทาน ประกอบสัมมาอาชีวะเลี้ยงชีพชอบ รู้จักความพอประมาณแก่ตน เป็นคนมีสัจจะ มีความพยายามเป็นผู้ความศรัทธาในพระพุทธศาสนามีความเชื่อเรื่องบุญเพราะการได้บวชจะทำให้แม่ได้บุญ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์พุทธวิธีการเผยแผ่พุทธธรรม

วิธีการเผยแผ่หรือวิธีการสอนของพระพุทธเจ้านั้นเป็นต้นตำหรับหลักการนิเทศศาสตร์ กล่าวคือ จะทรงตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนว่าทรงกำหนดจุดมุ่งหมายแต่ละครั้งเพื่ออะไร แล้วก็ทรงเตรียมเนื้อหาหรือเรื่องที่จะสอนไปตามลำดับความยากง่ายไปพร้อมๆ กัน และทรงคำนึงถึงตัวผู้รับการสอนหรือผู้รับสารด้วยว่าเขาจะสามารถเข้าใจและจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกรอยากรู้ และสนใจเอาใจใส่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะเทคนิค และวิธีสอนก็ทรงมีไว้หลายรูปแบบ และวิธีการดังกล่าวก็ทำให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าในขณะนั้น มีบุคคลทุกชั้นวรรณะเลื่อมใสศรัทธา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบการเผยแผ่พุทธศาสนากับกระบวนการสื่อสาร และวิเคราะห์พุทธลักษณะที่สอดคล้องกับกระบวนการสื่อสารสื่อสาร ดังนี้

๔.๒.๑ ผลการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารกับองค์ประกอบของพุทธวิธีการสื่อสาร

กระบวนการสื่อสารมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการคือ ผู้ส่งสาร (Sender) สาร (Message) ช่องทางการสื่อสาร (Channel) และผู้รับสาร (Reciver) ซึ่งตรงกับองค์ประกอบพุทธวิธีการสื่อสาร ดังนี้

๑) Sender ผู้ส่งสาร ได้แก่ พระพุทธเจ้า

๒) Message ข่าวสาร ได้แก่ ธรรมจกกับปวัตนสูตร อนุพุทธพิกขา เป็นต้น

๓) Channel ช่องทาง/สื่อ ได้แก่ การแสดง หรือการเทศน์

๔) Receiver ผู้รับสาร ได้แก่ พระสาวก นักบวชต่างลัทธิ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของพุทธวิธีการสื่อสารกับกระบวนการสื่อสารในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารกับองค์ประกอบของพุทธวิธีการสื่อสาร

ตารางที่ ๑๘ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของพุทธวิธีการสื่อสารกับกระบวนการสื่อสาร

กระบวนการสื่อสาร	องค์ประกอบของพุทธวิธีการสื่อสาร	คุณลักษณะการเผยแผ่ตามแนวทางแห่งพุทธะ
ผู้ส่งสาร (Sender)	พระพุทธเจ้า	สัปปริสรธรรม ๗^{๒๐} ๑. ฉัมมัญญุตตา เป็นผู้รู้ธรรมะเป็นหลักการ รู้หลักความจริง เนื้อหาสาระของเรื่องที่จะสื่อสาร ๒. อัตถัญญุตตา รู้จักเนื้อหาสาระ รู้ความมุ่งหมายของการสื่อสารที่แน่นอน ๓. อตตัญญุตตา รู้จักตนเอง สามารถสื่อสารภายในตนได้อย่างดียิ่ง ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ๔. มัตตัญญุตตา รู้จักประมาณในการสื่อสารไม่ส่งสาร
		ข้าซามากเกินไปหรือน้อยเกินไป ๕. กาลัญญุตตา รู้จักเวลาในการสื่อสารว่าเวลาไหนควร ถ้าเวลาไหนไม่ควรก็จะเกิดปัญหาในการสื่อสาร ๖. ปริสัญญุตตา รู้จักชุมชนผู้ส่งสารต้องรู้จักกลุ่มเป้าหมาย การสื่อสารจึงจะประสบความสำเร็จ ๗. ปุคคลัญญุตตา รู้จักความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถแยกแยะผู้รับสารได้
สาร (Message)	ธรรมะ เช่น อริยสัจจ ๔ ^{๒๑} ฯลฯ	เกณฑ์การตรัสวาจา^{๒๒} ๑. สัจจะ ได้แก่ เรื่องที่เสนอต่อมวลชนนั้น ต้อง

^{๒๐} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๓๑/๓๓๓.

^{๒๑} ส.ม. (ไทย) ๑๘/๑๐๘๑/๕๙๒.

		เป็นเรื่องจริง ไม่บิดเบือน ๒. ตถตา ได้แก่ เรื่องแท้ เรื่องที่เสนอหรือเนื้อหาสารนั้นต้องเป็นเรื่องแท้ ไม่คาดเดาไม่แต่งแต้มสี ๓. กาละ ได้แก่ เรื่องที่เสนอนั้นต้องเหมาะสมกับกาลเวลา ๔. ปิยะ ได้แก่ เรื่องที่เสนอนั้นต้องเป็นเรื่องที่คนชอบ หรือเสนอโดยวิธีที่ผู้รับสารชื่นชอบ ๕. อัตถะ ได้แก่ เรื่องที่เสนอหรือส่งสารนั้น ต้องเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
ช่องทาง/สื่อ (Channel)	การแสดง หรือการเทศน์	อายตนะ^{๒๓} ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ได้แก่ สิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นภายนอกที่เกี่ยวกับการเห็น การได้ยินได้ฟัง การรับกลิ่นรับรส การสัมผัสทางกาย การสัมผัสหรือรับรู้ทางใจ ในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่าอายตนะภายนอก ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง โผฏฐัพพะ
กระบวนการสื่อสาร	องค์ประกอบของพุทธวิธีการสื่อสาร	คุณลักษณะการเผยแผ่ตามแนวทางแห่งพุทธะ
		และธรรมารมณ
ผู้รับสาร (Reciver)	ภิกษุสาวก นักบวชต่างลัทธิ ฯลฯ	บุคคล ๔ ประเภท^{๒๔} ๑. อุคฆฏิตัญญู บุคคลผู้รู้เข้าใจได้ฉับพลัน แต่พอยกหัวข้อขึ้นแสดงเท่านั้น ๒. วิปจิตัญญู บุคคลผู้สามารถรู้เข้าใจได้ ต่อเมื่อท่านอธิบายความพิสดารออกไป ๓. ไนยยะ บุคคลผู้พอจะหาทางค่อยชี้แจงแนะนำใช้วิธีการยกเยื้อง ให้เข้าใจได้ต่อไป ๔. ปทปรมะ บุคคลผู้แก้ปัญหา มีดวงตามือมิต ยังไม่อาจให้บรรลุคุณวิเศษ ในชาตินี้ได้

^{๒๒} ม.ม. (ไทย) ๑๓/๘๖/๘๗-๘๘.

^{๒๓} ที.ปา. (ไทย) ๑๓/๘๗/๘๘.

^{๒๔} อง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๓๓/๒๐๒.

๔.๒.๒ ผลการวิเคราะห์กระบวนการการสื่อสารกับพุทธวิธีการเผยแผ่

พุทธวิธีการวิธีการเผยแผ่พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้ามีคุณสมบัติที่ควรสังเกตมีดังนี้ ทรงสอนสิ่งที่เป็นจริง และเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง ทรงเข้าใจสิ่งที่สอนอย่างถ่องแท้สมบูรณ์ ทรงสอนด้วยความเมตตา มุ่งประโยชน์แก่ผู้รับคำสอนเป็นที่ตั้ง ไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน ทรงทำได้อย่างที่สอน เป็นตัวอย่างที่ดี ทรงมีบุคลิกภาพโน้มน้าวจิตใจให้เข้าใจลัทธิศาสนาและพึงพอใจได้ ความสุข ทรงมีหลักการสอนและวิธีการสอนยอดเยี่ยม มีบุคลิกภาพสง่างาม วาจาสุภาพ มารยาท น่าเลื่อมใส ความเป็นผู้มีสมบัติผู้ดี คุณธรรม ๓ ประการ คือ ปัญญาคุณ วิสุทธิคุณ และกรุณาคุณ มีองค์คุณของกัลยาณมิตร ๗ ประการ มีลีลาการเผยแผ่ วิธีการเผยแผ่แบบต่างๆ และกลวิธีและอุปาย ประกอบการเผยแผ่

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์กระบวนการการสื่อสารกับพุทธวิธีการเผยแผ่

ตารางที่ ๑๙ ผลการวิเคราะห์กระบวนการการสื่อสารกับพุทธวิธีการเผยแผ่

กระบวนการ การสื่อสาร	พุทธวิธีการเผยแผ่พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา
ผู้ส่งสาร (Sender)	บุคลิกภาพ^{๒๕} ๑) ทรงมีพระมหาบุรุษลักษณะ ๓๒ ประการ และอนุพยัญชนะ ๘๐ ประการ มีพระวรกายสง่างาม ๒) ทรงมีพระสุระเสียงไพเราะ และตรัสพระวาจาสุภาพสละสลวย ๓) ทรงมีพระอากัปกิริยามารยาททุกอย่างงดงามน่าเลื่อมใส หลักคุณธรรม^{๒๖} ๑) พระปัญญาคุณ พระพุทธองค์ทรงมีพระปัญญารอบรู้ถึงความจริงแห่งสิ่ง

^{๒๕} ม.ม. (ไทย) ๑๓/๔๒๕/๕๗๔.

^{๒๖} ดูรายละเอียดใน พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) “พุทธวิธีในการสอน” (สำนักพิมพ์เบ็ญมา่น, ๒๕๔๒),

	ทั้งหลายทั้งปวง ความเป็นจริงของสิ่งเหล่านั้นว่าเป็นอย่างไร ก็ทรงทราบชัดถึง ความเป็นจริงเหล่านั้น และนำความจริงเหล่านั้นมาเปิดเผยชี้แจงแสดงแก่โลก ๒) พระวิสุทธิคุณ คือ พระพุทธองค์ทรงมีพระทัยบริสุทธิ์ สะอาดหมดจด จากอาสวะกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย ไม่มีความขุ่นมัวเศร้าหมองภายในพระทัยทรงดำรงอยู่อย่างคงที่ ไม่แปรผัน ท่ามกลางอารมณ์ที่กระทบกระทั่งจากภายนอก ๓) พระมหากรุณาธิคุณ คือ ทรงกอบปรีย์ด้วยความกรุณาต่อสรรพสัตว์ทั้งหลาย ไม่ทรงเลือกชาติชั้นวรรณะแต่ประการใด แม้แต่ในศีลของพระองค์ก็ทรงบัญญัติให้คนงดเว้นไม่ทำสิ่งมีชีวิตให้ตกลงไป และทรงแนะนำให้แม่เมตตาคิดต่อสรรพสัตว์ทั้งหลาย เพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข กัลยาณมิตรธรรม ๗^{๒๗} ๑) ปิโย เป็นที่รักเป็นที่พอใจ ในฐานะเป็นที่สบายและสนิทสนม ชวนให้อยากเข้าไปปรึกษาไต่ถาม
กระบวนการ การสื่อสาร	พุทธวิธีการเผยแผ่พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา
ผู้ส่งสาร (Sender)	๒) ครู เป็นที่เคารพ ในฐานะประพจน์สมควรแก่ฐานะ ให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ เป็นที่พึ่งได้และปลอดภัย ๓) ภาวนีโย เป็นที่ยกย่องในฐานะทรงคุณคือความรู้และภูมิปัญญาแท้จริง ๔) วตฺตา จ เป็นนักพูด รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ เป็นที่ปรึกษาที่ดี ๕) วจนฺทโม เป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำ คือพร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษา ๖) คมภีรณฺจ กถิ กตฺตา เป็นผู้พูดด้วยถ้อยคำลึกซึ้งได้ ๗) โน จมฺภูฏาเน นิโยชเย ไม่ชักนำในฐานะ คือไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหล เกี่ยวกับเนื้อหาในการเผยแผ่^{๒๘} ๑) สอนจากสิ่งที่รู้เห็นเข้าใจง่ายหรือรู้เห็นเข้าใจอยู่แล้ว ไปหาสิ่งที่เข้าใจยาก ๒) สอนเนื้อเรื่องที่ลุ่มลึกยากลงไปตามลำดับขั้น ๓) ถ้าสิ่งที่สอนเป็นสิ่งที่แสดงได้ ก็ต้องสอนด้วยของจริง ให้ผู้เรียนได้ดู ได้เห็น ๔) สอนตรงเนื้อหา ตรงเรื่อง ไม่ออกนอกเรื่องโดยไม่มีอะไรเกี่ยวข้องในเนื้อหา

^{๒๗} ๐.๕๓๓๓๓. (ไทย) ๒๓/๓๓/๕๓.

^{๒๘} ดูรายละเอียดใน พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), พุทธวิธีการสอน, (กรุงเทพมหานคร :บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๓๓-๓๕.

	๕) สอนมีเหตุผล ตรงตามเห็นจริงได้ ๖) สอนเท่าที่จำเป็นพอดีสำหรับให้เกิดความเข้าใจ ให้การเรียนรู้ได้ผล ๗) สอนสิ่งที่มีความหมาย ควรที่เขาจะได้เรียนรู้และเข้าใจ และเป็นประโยชน์ ลีลาการเผยแผ่^{๒๙} ๑) สันทัดสนา อธิบายให้เห็นชัดเจนแจ่มแจ้ง เหมือนจูงมือไปดูให้เห็นกับตา ๒) สมาทปนา ชักจูงให้เห็นจริงด้วย ขวนให้คล้อยตาม จนต้องยอมรับและนำไปปฏิบัติ ๓) สมุตเตชนา เร้าใจให้กลัวกลัว บังเกิดกำลังใจ ปลุกให้มีอุตสาหะแข็งขันมั่นใจว่าจะทำให้สำเร็จได้ ไม่หวั่นระย่อต่อความเหนื่อยยาก ๔) สัมปหังสนา ซโลมใจให้เข้มขึ้น ร่าเริง เบิกบาน ฟังไม่เบื่อและเปี่ยมด้วยความหวัง เพราะมองเห็นคุณประโยชน์ที่ตนจะพึงได้รับจากการปฏิบัติ
กระบวนการ การสื่อสาร	พุทธวิธีการเผยแผ่พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา
ผู้ส่งสาร (Sender)	วิธีการเผยแผ่แบบต่างๆ^{๓๐} ๑) แบบสากัจฉา หรือใช้วิธีการสนทนา ๒) แบบบรรยาย ใช้ในที่ประชุมใหญ่ ผู้ฟังส่วนมาก ๓) แบบตอบปัญหา แยกประเภทปัญหาไว้ตามลักษณะวิธีตอบเป็น ๔ อย่าง ๔) แบบวางกฎข้อบังคับ หรือวินัย ซึ่งต้องเป็นที่ยอมรับกันในหมู่คณะ กลวิธีและอุบายประกอบการเผยแผ่^{๓๑} ๑) การยกอุทาหรณ์และการเล่านิทานประกอบ ๒) การเปรียบเทียบกับข้ออุปมา ช่วยให้เรื่องเข้าใจง่าย ๓) การใช้อุปกรณ์การสอน ต้องอาศัยวัตถุสิ่งของที่มีในธรรมชาติ ๔) การทำเป็นตัวอย่าง เป็นวิธีสอนอย่างดีเป็นการทำให้ดู ๕) การเล่นภาษา เล่นคำ และใช้คำในความหมายใหม่ ๖) อุบายเลือก ในการสอนคนเป็นหมู่คณะให้เริ่มต้นจากผู้นำก่อน

^{๒๙} อ้างแล้ว, หน้า ๕๖.

^{๓๐} เรื่องเดียวกันหน้า, ๔๗ -๔๘.

^{๓๑} เรื่องเดียวกันหน้า, ๕๒-๗๐.

	๗) การรู้จักจังหวะและโอกาส ๘) ความยืดหยุ่นในการใช้วิธีการ มุ่งไปยังผลสำเร็จในการเรียนรู้เป็นสำคัญ ๙) การลงโทษและให้รางวัล ในพุทธวิธีในการสอนไม่เน้นที่จุดนี้ ใช้เท่าที่จำเป็น ๑๐) กลวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ต้องอาศัยปัญญาญาณมาใช้ให้เหมาะสม
สาร (Message)	พุทธธรรม ๑) ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร ^{๓๒} ๒) มัชฌิมาปฏิปทา ^{๓๓} ๓) อริยสัจ ๔ ^{๓๔} ๔) อนัตตลักขณสูตร ^{๓๕} ฯลฯ
กระบวนการ การสื่อสาร	พุทธวิธีการเผยแผ่พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา
ช่องทาง/สื่อ (Channel)	การใช้สื่อธรรมชาติในการสอนธรรม ๑) สื่อธรรมชาติเกี่ยวกับพืช ^{๓๖} ๒) สื่อธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์ ^{๓๗} ๓) สื่อธรรมชาติเกี่ยวกับบุคคล ^{๓๘} ๔) สื่อธรรมชาติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ^{๓๙}
ผู้รับสาร (Reciver)	ภายหลังจากที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว จึงตัดสินใจประกาศเผยแผ่พุทธธรรมโปรดเวไนยสัตว์ ดังนี้ ^{๔๐} ปัญจวัคคีย์, ยสกุลบุตรและสหาย, ภัททวัคคีย์, กลุ่มชนกิล คืออุรุเวลกัสสปะ, นทิกัสสปะ และคยาภัสสปะ, พระเจ้าพิมพิสาร, กลุ่มปริพาชก คืออุปติสสะ (พระสารีบุตร) และโกณฑัญญะ (พระโมคคัลลานะ),

^{๓๒} วิ.ม. (ไทย) ๔/๑๓/๒๐.

^{๓๓} วิ.ม. (ไทย) ๔/๑๓/๒๑.

^{๓๔} ส.ม. ๑๙/๑๐๘๓/๕๔๘-๕๔๙.

^{๓๕} วิ.ม. (ไทย) ๔/๒๐/๒๗-๒๘.

^{๓๖} อง.ปญจก. (ไทย) ๒๒/๔๐/๖๒.

^{๓๗} ส.ม. (ไทย) ๑๙/๑๕๑/๘๑.

^{๓๘} ม.ม. (ไทย) ๑๒/๓๖๑/๓๙๘-๓๙๙.

^{๓๙} ขุ.ป. (ไทย) ๓๑/๘/๔๒๗-๔๓๗.

^{๔๐} แก้ว ขิตตะขบ, **ธรรมศึกษาขั้นเอก**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ,

	พระเจ้าสุทโธทนะ, พระมหาปชาบดีโคตรมี, พระนางพิมพา, ราหุลกุมาร, พระภัททิยะ, พระอนุรุทธะ, พระอานนท์, พระภิกขุ, พระกิมพิละ, ฯลฯ
--	---

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์รายการ ตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

จากการศึกษาพบว่า การแสดงความกตัญญูทเวที่ต่อบุพการีที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องราวของพระโพธิสัตว์ที่เสวยชาติเป็นทั้งมนุษย์และสัตว์เดรัจฉาน ลักษณะของการแสดงความกตัญญูทเวที่ของพระโพธิสัตว์ที่มีต่อมารดาบิดามีทั้งการเลี้ยงดูมารดาบิดาด้วยปัจจัยสี่ การยอมสละชีวิตของตนเพื่อปกป้องชีวิตของมารดาบิดา และการเตือนสติให้มารดาบิดาตั้งมั่นในธรรม และจากการศึกษาสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ทั้ง ๗ ตอน และจากการวิเคราะห์ประเด็นการสนทนาของแขกรับเชิญในรายการ ทำให้ทราบได้ว่าพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาเถรวาทที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ต้องการเน้นนำเสนอเรื่องความกตัญญูทเวที่เป็นหลัก ดังนั้นผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทเวที่ตามที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาใน ๓ ลักษณะ คือ

- ๑) การแสดงความกตัญญูทเวที่ด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูมารดาบิดาด้วยปัจจัยสี่
- ๒) การแสดงความกตัญญูทเวที่ด้วยการยอมสละชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดา
- ๓) การแสดงความกตัญญูทเวที่ด้วยการการเตือนสติให้มารดาบิดาตั้งมั่นในธรรม

๔.๓.๑ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทเวที่ด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูมารดาบิดาด้วยปัจจัยสี่ในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

ในโศภนันทชาดก^{๔๑} ซึ่งกล่าวถึงพระโพธิสัตว์เมื่อสมัยเสวยพระชาติเป็นโศภนบัณฑิต เมื่อเจริญวัยและเรียนจบพระเวทแล้วได้ออกบวชเป็นดาบสพร้อมด้วยมารดาบิดาและน้องชายอยู่ที่ป่าหิมพานต์ ต่อมา โศภนบัณฑิตได้ห้ามนันทบัณฑิตผู้เป็นน้องชายมิให้ปรนนิบัติมารดาบิดาเพราะมักจะแสวงหาผลไม้ดิบมาให้มารดาบิดาบริโภคอยู่เสมอๆ แต่นันทบัณฑิตไม่เชื่อฟัง จึงถูกขับไล่กลับไปอยู่ที่บรรณศาลาของตน และได้เจริญกสิณจนได้อภิญญาห้า และสมาบัติแปด จากนั้น จึงเหาะไปเฝ้าพระเจ้ามโนชเชแห่งกรุงพรหมวตนะพร้อมทั้งรับอาสาณากองทัพไปยึดหัวเมืองทั่วชมพูทวีปมาเป็นเมืองขึ้นได้เป็นผลสำเร็จแล้วพาพระราชาเหล่านั้นมาขอขมาโทษโศภนบัณฑิตผู้เป็นพี่ชาย โศภนบัณฑิตได้แสดงกตัญญูทเวที่ตาธรรมแก่นันทบัณฑิตและพระราชาเหล่านั้น และอนุญาตให้นันทบัณฑิตผู้เป็น

^{๔๑} ขุ.ชา.สตตติ. (ไทย) ๒๘/๑๘๒-๑๘๓/๗๘, ๘๔.

น้องชายได้ปรนนิบัติมารดาบิดาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการ ตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ที่นำเสนอความกตัญญูของนายอภีรักษ์ แซ่อ้อ คนที่มีความผิดปกติ บางอย่างทางสมองแต่ใช้ชีวิตสามารถทำงานเลี้ยงชีพด้วยการเก็บขยะขาย แล้วนำเงินวันละ ๒๐ บาท ไปฝากธนาคาร เพื่อสะสมเป็นค่าผ่าตัดหัวใจให้แม่ผู้เป็นที่รัก โดยทำเช่นนี้มาตลอดเป็นเวลาเกือบ ๒๐ ปี ความกตัญญูรู้คุณอันยิ่งใหญ่ของอภีรักษ์ แซ่อ้อ ทำให้เขาได้รับรางวัลลูกกตเวทีย่างสูงต่อแม่ ประเภทประชาชนทั่วไป จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย โดยเข้ารับประทานโล่เกียรติคุณจาก พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ในวันแม่แห่งชาติประจำปี ๒๕๕๓ และ รางวัลบุคคลพิการตัวอย่าง วันคนพิการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ตารางแสดงความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูกตเวทียด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูมารดาบิดาด้วย
ปัจจัยสี่ในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่
ตารางที่ ๒๐ ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูกตเวทียด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูมารดาบิดาด้วยปัจจัยสี่
ในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

ความกตัญญูในพระไตรปิฎก	ความกตัญญูที่นำเสนอ ในรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่
พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก สัตตนิบาต โศณนันทชาดก	ด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูด้วยปัจจัยสี่
แต่แท้จริงการบำรุงมารดาและบิดานั้นสัตว์บุรุษ ทั้งหลายสรรเสริญแล้วของท่านพึงสละการบำรุงบิดา มารดานั้นให้ข้าพเจ้าเถิด ท่านพึงได้กระทำกุศลมานาน แล้วด้วยการลุกขึ้นทำกิจวัตรด้วยการบีบนิ้ว บัดนี้ ข้าพเจ้าใคร่จะทำบุญในมารดาบิดาทั้งหลายบ้างขอ ท่านพึงมอบโลกสวรรค์ให้แก่ข้าพเจ้าเถิด ^{๔๒} เพราะเหตุนั้น บัณชิตพึงนอบน้อมและพึงสักการะ มารดาบิดาทั้ง ๒ นั้นด้วยข้าวและน้ำด้วยผ้าห่มผ้าห่ม และที่นอน ด้วยการอบตัวและอาบน้ำให้และด้วยการ	รายการตีสิบนำเสนอเรื่องราวความ กตัญญูของนายอภีรักษ์ ที่มีอาชีพเก็บของ เก่านำเงินที่ได้จากการขายของเก่าไปซื้อ ข้าวสาร อาหารเลี้ยงดูมารดาที่ชราภาพ โดย เก็บขยะข้างถนนตามถังขยะต่าง ๆ หากแต่ยังรู้ว่าตรงไหนควรเก็บ ตรงไหนมี เจ้าของแล้วซึ่งแสดงออกของเขา ขณะที่เดิน ผ่านบ้านเรือนผู้คนในละแวกนั้นก็มักจะเรียก อภีรักษ์ เพื่อเอาขวดน้ำ หรือกล่องกระดาษ

^{๔๒} ขุ.ชา.สตตติ. (ไทย) ๒๘/๑๔๓/๗๘.

ล้างเท้าทั้ง ๒ ให้ท่าน เพราะการบำรุงมารดาบิดาทั้ง ๒ นั้นบัณฑิตทั้งหลายจึงสรรเสริญเขาในโลกนี้ที่เดียวเขาตายไปแล้วย่อมบันเทิงในสวรรค์^{๔๓}	ให้กับเขา เงินทุกบาททุกสตางค์ที่เขาได้มาจากการขายขยะทุกวันเมื่อถึงความมีโนธรรมแบ่งเข้าธนาคารวันละ ๒๐ บาทแล้วที่เหลือเขาให้แม่เก็บไว้ทั้งหมด กิจวัตรประจำวันอีกอย่างของอภिरัก্ষ ที่แสดงออกถึงความกตัญญู นั่นก็คือการซื้อข้าวกลางวันมาให้แม่ที่บ้านก่อนออกไปทำงานอีกครั้งหนึ่ง ความรัก ความห่วงหา ความกตัญญู
ความกตัญญูในพระไตรปิฎก	ความกตัญญูที่นำเสนอในรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่
พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก สัตตตินิบาต โสณนันทชาดก	ด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูด้วยปัจจัยสี่
	ในรูปแบบของการแสดงออกที่เอาใจใส่แม่ในทุกขณะเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่มากในสำนึกของอภिरัก্ষ ทุกลมหายใจเข้าออกของอภिरัก্ষคือการทำทุกอย่างเพื่อตอบแทนพระคุณของแม่ ผู้ให้กำเนิด รายการตีสิบได้สร้างสถานการณ์เพื่อดูปฏิกิริยาเมื่ออภिरัก্ষกลับไปบ้านแล้วแม่ไม่อยู่ แต่ทันทีที่พบแม่อภिरัก্ষถามแม่ทันทีว่า “ลือบอกอ้าว (ฮือๆ) ไปไหน” แม่-“อ้าวรอลืออยู่นานแล้วเจียบๆ อย่าร้องไห้นะอ้าวไม่เป็นไรเดี๋ยวมานี้หิ้วอะไรมาให้อ้าว” อภिरัก্ষ-“กับข้าวอะข้าวผัดอะ” แม่- “เจียบๆ อย่าร้องไห้แม่ใจไม่ดีอย่าร้องนะรู้เปล่ารักอาตั้นะรู้มั้ย เลี้ยงโตนะไม่มีใครเอาแม่เอา” เมื่อครั้งที่แม่ป่วยนายอภिरัก্ষ ก็จะคอยปรนนิบัติดูแลแม่อยู่อย่างไม่ห่างแม่เป็นความดัน เบาหวาน เป็นเก๊าต์ โดยเงินสะสมที่ฝาก

^{๔๓} พ.ชา.สตตติ. (ไทย) ๒๘/๑๘๓/๘๔.

	เงินธนาकरวันละ ๒๐ บาท เป็นเวลามากกว่า ๑๖ ปีโดยไม่ถอนก็เพื่อเอาไว้เป็นค่าใช้จ่ายในแม่ผ้าตัดหัวใจของแม่
--	---

๔.๓.๒ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทเวที่ด้วยการยอมสละชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดาในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการ ดีลิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

ในขัณฑ์ชาดก^{๔๔}ซึ่งกล่าวถึงพระโพธิสัตว์สมัยเมื่อเสวยพระชาติเป็นพระโอรสของพระเจ้าชัยทศทรงพระนามว่า อลีนัสตฤกุมาร ทรงแสดงความกตัญญูยอมสละพระชนม์ชีพของพระองค์ให้ยักษ์กินแทนบิดา แต่ยักษ์เกิดเลื่อมใสจึงยอมปล่อยไปและตั้งอยู่ในโอวาทของพระองค์ ชาดกนี้แสดงให้เห็นว่า บุตรธิดาผู้ตั้งอยู่ในคุณธรรมคือความกตัญญูทเวที่ด้วยการยอมสละชีวิตของตนเพื่อปกป้องคุ้มครองมารดาบิดาของตนไว้ ย่อมประสบแต่ความสุขความเจริญทั้งในขณะที่มีชีวิตอยู่ และหลังจากล่วงลับจากโลกนี้ไปแล้วลักษณะการแสดงความกตัญญูทเวที่ของพระโพธิสัตว์ต่อบุพการีในชาดกเรื่องนี้ก็คือการยอมสละชีวิตของตนเองเพื่อปกป้องชีวิตบิดาให้รอดพ้นจากการถูกยักษ์กิน ซึ่งการนำเสนอในรายการดีลิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ไม่มีความสอดคล้องในเรื่องความกตัญญูทเวที่ด้วยการยอมสละชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดาการ อย่างเด่นชัด หากแต่เนื้อเรื่องก็มีการนำเสนอถึงนายอภิรักษ์ประสบอุบัติเหตุถูกรถแฉกชนล้มเอว สะโพก กระแทกกับพื้นมีอาการฟันทก ฟันบิ่น และต้องเย็บในปากที่โรงพยาบาลเทพธารินทร์ ขณะที่เข็นรถเข็นออกไปเก็บขยะบนถนนถนนตัดใหม่ คลองเตย เพื่อหารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัวซึ่งเป็นกิจวัตรประจำวันเท่านั้นไม่ถึงขั้นการยอมสละชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดาการ

ตารางแสดงความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทเวที่ด้วยการยอมสละชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดาในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์

รายการดีลิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

ตารางที่ ๒๑ ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทเวที่ด้วยการยอมสละชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดาในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์
รายการดีลิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

ความกตัญญูในพระไตรปิฎก	ความกตัญญูที่นำเสนอ ในรายการดีลิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่
พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก ดิถสัณนิบาต	ด้วยการยอมสละชีวิตตนเอง

^{๔๔} ขุ.ชา.ดีสติ. (ไทย) ๒๗/๘๓-๖๖/๕๕๑-๕๕๒.

ชยัททิสชาดก	เพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดา
เจ้ามีร่างกายสูงใหญ่ใบหน้านามมาจากไหนเจ้าไม่รู้ หรือว่าเราอยู่ในป่า ใครๆเขาก็รู้จักผู้ชั่วร้ายว่าเป็นยักษ์ ก็นคนมีใครเล่าเมื่อรู้ถึงความปลอดภัยพึงมาที่นี่^{๔๕} นายพรานรู้ว่าท่านกษัตริย์จะไม่รู้ว่าท่านอยู่ใน ป่าก็หาไม่ เราเป็นโอรสของพระเจ้าชยัททิสเพราะ	การนำเสนอในรายการตีสิบ ตอนคนจน ผู้ยิ่งใหญ่ เนื้อเรื่องไม่ปรากฏเด่นชัดว่ามีความกตัญญูด้วยการยอมสละชีวิตตนเอง เพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดาอย่างชัดเจน หากแต่อาจมีการนำเสนอถึงนายอภิรักษ์ ประสพอุบัติเหตุถูกรถชนขณะที่เข็นรถเข็น
ความกตัญญูในพระไตรปิฎก	ความกตัญญูที่นำเสนอ ในรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่
พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก ดึงสตินิบาต ชยัททิสชาดก	ด้วยการยอมสละชีวิตตนเอง เพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดา
ต้องการจะปลดเปลื้องพระบิดา วันนี้ท่านจงปล่อย พระบิดา จงกษัตริย์เถิด^{๔๖} ยักษ์กราบทูลว่า เราเห็นว่าท่านเป็นโอรสพระเจ้าชยัททิส เพราะใบหน้าและผิวพรรณของท่านที่ทั้ง ๒ คล้ายคลึง กันการที่บุคคลยอมตายเพื่อปลดเปลื้องบิดาของตนนี้ เป็นกรรมที่กระทำได้ยาก แต่ท่านได้กระทำแล้ว พระราชกุมารตรัสว่า ในเรื่องนี้เราได้สำคัญว่าทำ ได้ยากอะไรนักบุคคลโดยยอมตายเพื่อปลดเปลื้องบิดาของตนหรือ เพราะเหตุแห่งมารดา บุคคลนั้นไปสู่ปรโลกแล้วเป็นผู้ เปรียบพร้อมด้วยความสุขและอาภรณ์อันเลิศ^{๔๗}	ออกไปเก็บขยะเพื่อหารายได้มาเลี้ยงดู ครอบครัวและเก็บเงินไว้เป็นค่าใช้จ่าย ประจำวันและส่วนที่เหลือก็เก็บฝากธนาคาร เพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาลแม่

๔.๓.๓ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทวนที่ด้วยการการเตือนสติ ให้มารดาบิดาตั้งมั่นในธรรมในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

ในสุวัณณสามชาดก^{๔๘} ซึ่งกล่าวถึงพระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นสุวรรณสามดาบสเลี้ยงดู มารดาบิดาผู้เป็นดาบสดาบอดอยู่ในป่า ต่อมาวันหนึ่งสุวรรณสามดาบสไปตักน้ำและถูกพระเจ้า

^{๔๕} ขุ.ชา.ติสสติ. (ไทย) ๒๗/๘๓/๕๕๑.

^{๔๖} ขุ.ชา.ติสสติ. (ไทย) ๒๗/๘๔/๕๕๑.

^{๔๗} ขุ.ชา.ติสสติ. (ไทย) ๒๗/๘๖/๕๕๒.

^{๔๘} ขุ.ชา.ม. (ไทย) ๒๘/๔๐๘-๔๐๙/๒๔๔.

ปิลักษณ์ยังด้วยลูกศร ด้วยความเข้าใจผิดคิดว่าสุวรรณสามเป็นคนโล่เนื้อให้หนีไป ก่อนจะสลบล้มลงไป
 สุวรรณสามได้ทูลขอร้องว่า ให้พระเจ้ากปิลักษณ์ช่วยเลี้ยงดูมารดาบิดาแทนท่าน พระเจ้าปิลักษณ์เข้า
 พระทัยว่าสุวรรณสามดาบสตายแล้วจึงเสด็จไปนํามารดาบิดาของสุวรรณสามมาพบ เมื่อดาบส
 ทั้งสองสัมผัสร่างของบุตรจึงพากันร้องไห้คร่ำครวญอย่างน่าเวทนา จากนั้นจึงได้ทำสักกิริยาขอให้พิษ
 ร้ายออกจากร่างกายของสุวรรณสาม นอกจากนี้ เทพธิดาซึ่งเคยเป็นมารดาของสุวรรณสามก็มาช่วย
 ทำสักกิริยาด้วย เมื่อสุวรรณสามฟื้นขึ้นจึงแสดงธรรมแก่พระเจ้าปิลักษณ์และให้ตั้งอยู่ในศีลห้า
 เนื้อความแห่งชาดกนี้ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่ประพฤติกุณธรรมคือความกตัญญูกตเวที ดูแลเลี้ยงดูมารดา
 บิดาโดยธรรม ด้วยวิธีการต่างๆ ย่อมแสดงให้เห็นว่าลูกที่ปรนนิบัติมารดาบิดา ย่อมพ้นจากความทุกข์
 ได้รับความสุข แม้แต่เทวดาทั้งหลายก็ยังให้การนิมนต์ยกย่องและสรรเสริญทั้งในขณะที่มีชีวิตอยู่และ
 หลังจากทีละโลกนี้ไป ซึ่งสอดคล้องกับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการ
 ตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ที่นำเสนอการหันหน้าเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ ของสามเณรอริรักษ์ ที่ตัดสินใจ
 บวชเพราะอยากอยากเอาบุญให้แม่ อยากให้แม่ได้บุญ แม่จะได้เกาะชายผ้าเหลืองขึ้นสวรรค์ การบวช
 ในครั้งนี้ทำให้ คุณแม่เข้มน้อย แห่ฮือ รู้สึกดีใจมากที่ได้เห็นผ้าเหลืองของลูกชาย แต่ถึงจะครองตนด้วย
 ผ้าเหลืองแล้ว สามเณรอริรักษ์ก็ยังเก็บขวดใบวัดสะสมไว้ แล้วให้แม่นำไปขายเพื่อนำเงินที่ได้มาทำบุญ
 ให้กับทางวัด อย่างน้อยก็นับได้ว่าเป็นการชักชวนให้แม่เดินทางเข้าวัดมาทำบุญ แม้เงินปัจจัยที่มีผู้มา
 ถวายสามเณรอริรักษ์ก็มอบให้แม่ทั้งหมดถือเป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นว่า สามเณรอริรักษ์มีจิตใจที่
 สูงส่งมาก

ตารางแสดงความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูกตเวทีด้วยการการเตือนสติให้มารดาบิดา

ตั้งมั่นในธรรมในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์

รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

ตารางที่ ๒๒ ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูกตเวทีด้วยการการเตือนสติให้มารดาบิดาตั้งมั่นในธรรม

ในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

ความกตัญญูในพระไตรปิฎก	ความกตัญญูที่นำเสนอ ในรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่
พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก มหานิบาต สุวัณณสามชาดก	ด้วยการเตือนสติให้มารดาบิดา ตั้งมั่นในธรรม
บุคคลใดเลี้ยงดูมารดาและบิดาโดยธรรม แม้ เทวดาก็เฝ้าอารักขาบุคคลผู้เลี้ยงดูมารดาและบิดา	รายการตีสิบนำเสนอเรื่องราวนาย อริรักษ์ ซึ่งตัดสินใจทดแทนบุญคุณของ

นั้น ^{๔๙}	บุพการีในฐานะลูกผู้ชายไทยคนหนึ่ง ด้วยการหันหน้าเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ สามเณรอภิรักษ์ ได้เล่าถึงสาเหตุที่ตัดสินใจบวชและเดินทางจากพระราม ๔ ไปยังวัดคลองภูมิ
ความกตัญญูในพระไตรปิฎก	ความกตัญญูที่นำเสนอ ในรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่
พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก มหานิบาต สุวัณณสามชาดก	ด้วยการเตือนสติให้มารดาบิดา ตั้งมั่นในธรรม
บุคคลใดเลี้ยงดูมารดาและบิดาโดยธรรมเมื่อนักปราชญ์ทั้งหลายย่อมสรรเสริญบุคคลนั้นในโลกนี้ บุคคลนั้นละโลกนี้ไปแล้ว ย่อมบันเทิงในสวรรค์ ^{๕๐}	ย่านพระราม ๓ เมื่อไปถึงวัดคลองภูมิเพื่อติดต่อจะขอบวช แต่พระครูพิศาลศาสนธรรมเจ้าอาวาสวัดคลองภูมิ ไม่อนุญาตเพราะตามระเบียบสงฆ์แล้ว ผู้ที่จะขอบวชต้องได้รับอนุญาตจากทางบ้าน และมีผู้รับรองก่อน อภิรักษ์จึงเดินทางกลับบ้านมาขออนุญาตจากแม่ ในตอนแรกแม่ไม่อนุญาต เพราะรู้สึกเป็นห่วงว่าลูกจะหิว เหนื่อย แล้วจะเกิดอาการเครียด แต่ในที่สุด เมื่ออภิรักษ์ยืนยันซ้ำๆ ว่า "อยากจะบวชให้แม่ อยากเอาบุญให้แม่ อยากให้แม่ได้บุญ แม่จะได้เกาะชายผ้าเหลืองขึ้นสวรรค์" พระอาจารย์ที่เป็นพระพี่เลี้ยงได้ขอให้ทางครอบครัวอนุโมทนาบุญกับความตั้งใจอย่างแรงกล้าในครั้งนี้ เมื่อทางครอบครัวอนุญาต อภิรักษ์ก็สามารถบวชเป็นสามเณรได้ ซึ่งการบวชในครั้งนี้ทำให้คุณแม่เข้มวย แซฮอ รู้สึกดีใจมากที่ได้เห็นผ้าเหลืองของลูกชาย ขณะที่คนในละแวกบ้านก็รู้สึกชื่นชม ที่แม่สามเณรอภิรักษ์จะ

^{๔๙} พ.ช.ม. (ไทย) ๒๘/๔๐๘/๒๔๔.

^{๕๐} พ.ช.ม. (ไทย) ๒๘/๔๐๘/๒๔๔.

	เกิดมาเป็นเช่นนี้ แต่เขายังมีความคิดที่จะบวชให้แม่ และยิ่งดีกว่าอีกหลายๆ คนที่เป็นคนปกติ สามเณรอริรักษ์ พูดด้วยเสียงหนักแน่นว่า เป็นสามเณรต้องถือศีล ๑๐ ข้อ พร้อมกับ
ความกตัญญูในพระไตรปิฎก	ความกตัญญูที่นำเสนอในรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่
พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก มหานิบาต สุวัณณสามชาดก	ด้วยการเตือนสติให้มารดาบิดาตั้งมั่นในธรรม
	แจกแจงความหมายของศีลในแต่ละข้อ แต่ถึงจะครองตนด้วยผ้าเหลืองแล้ว สามเณรอริรักษ์ก็ยังไม่ทิ้งหน้าที่การเก็บขวดที่เคยทำมานานหลายสิบปี บ่อยครั้งที่สามเณรจะเก็บขวดในวัดสะสมไว้ แล้วให้แม่นำไปขายเพื่อนำเงินที่ได้มาทำบุญให้กับทางวัด ถือเป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นว่า สามเณรอริรักษ์มีจิตใจที่สูงส่งมากพร้อมกับ ฝากถึงลูกผู้ชายทุกคนว่า "ผมมีสมอมน้อยนิด ยังอยากจะบวชให้แม่ ขอให้ผู้ชายทั้งโลกมาบวชให้แม่"

สรุปได้ว่าอริรักษ์ แซ่ฮ้อ เป็นคนจนผู้ยิ่งใหญ่...ไม่ท้อชีวิต ทุกลมหายใจเข้าออกของอริรักษ์คือการทำทุกอย่างเพื่อตอบแทนพระคุณของแม่ผู้ให้กำเนิด ซึ่งความเข้าใจเรื่องความกตัญญูของอริรักษ์ คือจะทำอะไรก็ตามทำให้แม่ดีใจ และเอาเงินให้แม่ ทำให้เขาได้รับรางวัลลูกกตเวทีอย่างสูงต่อแม่ประเภทประชาชนทั่วไป จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย โดยเข้ารับประทานโล่เกียรตินาคจกพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ ในวันแม่แห่งชาติประจำปี ๒๕๕๓ และรางวัลบุคคลพิการตัวอย่าง วันคนพิการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

มุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับนายอริรักษ์ แซ่ฮ้อจากผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถยืนยันได้ด้วยว่าความกตัญญูกตเวทีต่อบิดามารดาของนายอริรักษ์ แซ่ฮ้อ การปรนนิบัติเลี้ยงดูแม่ด้วยปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต อริรักษ์ แซ่ฮ้อ ก็จะคอยปรนนิบัติดูแลอยู่อย่างไม่ห่างโดยเงินที่เหลือจากค่าใช้จ่ายจะนำไปฝากเงินธนาคารวันละ ๒๐ บาท เป็นเวลามากกว่า ๑๖ ปีเพื่อสะสมเงินเอาไปช่วยเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคประจำตัวของแม่ เป็นผู้มีพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาด้านความกตัญญูกตเวที มีความเป็นลูกที่ดีซึ่งหาได้ยากในสังคม มีความกตัญญู สู้ชีวิตประกอบสัมมาอาชีพะเลี้ยงชีพชอบ รู้จักความ

พอประมาณแก่ตน เป็นคนมีสัจจะ มีความพยายาม เห็นคุณค่าของสิ่งที่เหลือใช้ การเก็บออมเงินฝากธนาคารด้วยเงินวันละ ๒๐ บาท ทำตามครูสอนตั้งแต่สมัยที่ยังเรียนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนปลูกจิตมีครูสุพร ชูธงชัย เป็นผู้แนะนำให้เก็บออมการได้บวชเป็นสามเณร เป็นเจตนาที่ดี มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนามีความเชื่อเรื่องบุญเพราะการได้บวชจะทำให้แม่ได้บุญ

กระบวนการสื่อสารกับองค์ประกอบของพุทธวิธีการสื่อสารมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการคือ ผู้ส่งสาร (Sender) สาร(Message) ช่องทางการสื่อสาร (Channel) และผู้รับสาร (Reciver) ซึ่งตรงกับองค์ประกอบการเผยแผ่พุทธศาสนา ดังนี้ ๑) ผู้ส่งสาร ได้แก่ พระพุทธเจ้า ๒) ข่าวนสาร ได้แก่ ธรรมจกักกัปปวัตนสูตร อนุบุพพิกา เป็นต้น ๓) ช่องทาง/สื่อ ได้แก่ การแสดง หรือการเทศน์ ๔) ผู้รับสาร ได้แก่ พระสาวก นักบวชต่างลัทธิ เป็นต้น

กระบวนการการสื่อสารกับพุทธวิธีการเผยแผ่ พระพุทธองค์ทรงสอนสิ่งที่เป็นจริง และเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง ทรงเข้าใจสิ่งที่สอนอย่างถ่องแท้สมบูรณ์ ทรงสอนด้วยความเมตตา มุ่งประโยชน์แก่ผู้รับคำสอนเป็นที่ตั้ง ไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน ทรงทำได้อย่างที่สอน เป็นตัวอย่างที่ดี ทรงมีบุคลิกภาพโน้มน้าวจิตใจให้เข้าใจลัทธิศาสนิตถและพึงพอใจได้ความสุข ทรงมีหลักการสอนและวิธีการสอนยอดเยี่ยม มีบุคลิกภาพสง่างาม วาจาสุภาพ มารยาทน่าเลื่อมใส ความเป็นผู้มีสมบัติผู้ดี มีคุณธรรม ๓ ประการ คือ ปัญญาคุณ วิสุทธิคุณ และกรุณาคุณ มีองค์คุณของกัลยาณมิตร ๗ ประการ มีลีลาการเผยแผ่ วิธีการเผยแผ่แบบต่างๆ และกลวิธีและอุบายประกอบการเผยแผ่

ความสอดคล้องของการเผยแผ่พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาเถรวาท ผ่านสื่อโทรทัศน์รายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ การแสดงความกตัญญูทเวที่ต่อบุพพการที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องราวของพระโพธิสัตว์ที่เสวยชาติเป็นทั้งมนุษย์และสัตว์เดรัจฉาน สื่อโทรทัศน์รายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ทั้ง ๗ ตอน ต้องการเน้นนำเสนอเรื่องความกตัญญูทเวที่เป็นหลัก ความกตัญญูทเวที่ตามี่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การแสดงความกตัญญูทเวที่ด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูมารดาบิดาด้วยปัจจัยสี่ปรากฏในโสณนันทชาดก ซึ่งสอดคล้องกับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ที่นำเสนอความกตัญญูของนายอภิกษุ แซ่อ้อ คนที่มีความผิดปกติบางอย่างทางสมองแต่สู้ชีวิตสามารถทำงานเลี้ยงชีพด้วยการเก็บขยะขาย แล้วนำเงินวันละ ๒๐ บาทไปฝากธนาคารเพื่อสะสมเป็นค่าผ่าตัดหัวใจให้แม่ผู้เป็นที่รัก โดยทำเช่นนี้มาตลอดเป็นเวลาเกือบ ๒๐ ปี

๒) การแสดงความกตัญญูทเวที่ด้วยการการเตือนสติให้มารดาบิดาตั้งมั่นในธรรม ปรากฏในสุวัณณสามชาดก ซึ่งสอดคล้องกับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ที่นำเสนอการหันหน้าเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ ของสามเณรอภิกษุ ที่ตัดสินใจบวชเพราะอยากอยากเอาบุญให้แม่ อยากให้แม่ได้บุญ